

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

International
Commission
of Jurists

Asia Pacific Office
10/1 Soi Ari 2
Phaholyouthin Road
Samsennai, Phayathai
Bangkok 10400
Thailand
T: +66 (0)2 619 8477/8478
F: +66 (0)2 619 8479

คณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและ การกระทำให้บุคคลสูญหาย

ส.กมธ.2 ก.ต่างประเทศ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

18 มกราคม 2562

เรียน ประธานคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการ
การกระทำให้บุคคลสูญหาย

การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

อ้างอิงถึงจดหมายของเราเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ
ทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ... (ร่างพระราชบัญญัติฯ) ซึ่งนำเสนอถึงกระทรวงยุติธรรม ลงวันที่
23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

พวกเราขอส่งจดหมายฉบับนี้ถึงท่านเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับ
ซึ่งที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการวาระแรกในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2561

จดหมายฉบับนี้เขียนขึ้นเพื่อย้ำเตือนและผลักดันให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ โดยไม่
ล่าช้าเพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ

เช่นที่บัญญัติไว้ในหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฯว่าพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นมา “เพื่อให้
สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิ
มนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล” โดยรวมถึงอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการ
ลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (United Nations Convention Against Torture and
other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment หรือ UNCAT) และ อนุสัญญาระหว่าง
ประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for
the Protection of All Persons from Enforced Disappearance หรือ ICPPED)

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติฯนี้มีบทบัญญัติที่ช่วยปิดช่องว่างทางกฎหมายหลายประการในระบบกฎหมายไทย แต่ร่างพระราชบัญญัติฯดังกล่าวยังคงมีข้อบกพร่องบางประการที่เราเชื่อว่าต้องได้รับการแก้ไขเพื่อที่จะทำให้ประเทศไทยสามารถสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีทางด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของตนได้

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ท่าน เราได้แนบข้อเสนอแนะและความเห็นฉบับย่อของเราต่อร่างพระราชบัญญัติฯที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมมาด้วยกันนี้ ข้อกังวลหลักของพวกเราต่อร่างพระราชบัญญัติฯฉบับล่าสุด ประกอบด้วย

- นิยามของอาชญากรรมการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย รวมทั้งคำศัพท์สำคัญอื่น ๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์
- การขาดบทบัญญัติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี
- การขาดบทบัญญัติที่เหมาะสมเกี่ยวกับรูปแบบการรับผิดต่ออาชญากรรมตามที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติฯ
- การขาดบทบัญญัติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการไม่รับฟังคำให้การหรือข้อมูลใดที่ได้มาจากการกระทำการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีหรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีอาญา และ
- ข้อบกพร่องเกี่ยวกับหลักประกันเพื่อป้องกันการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีหรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีบทบัญญัติในกฎหมายไทยที่ได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการรับผิดต่ออาชญากรรม การใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการกระทำการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีหรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี และหลักประกันเพื่อป้องกันการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีหรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย บ้างแล้วก็ตาม เรายังคงสนับสนุนให้คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯตามข้อเสนอแนะที่เรารวบรวมขึ้นเพื่อประกันว่าพันธกรณีทางด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของประเทศไทยนั้นได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายไทยอย่างชัดเจน และเป็นการประกันว่าพระราชบัญญัติฯที่จะเกิดขึ้นนี้จะสามารถนำไปใช้เพื่อการป้องกันและปราบปรามการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีและการกระทำที่บุคคลสูญหายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

การดำเนินการเหล่านี้ย่อมถือเป็นการดำเนินการครั้งประวัติศาสตร์เพื่อป้องกันการละเมิดอันร้ายแรง และการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย

นอกจากนี้ เรายังยินดีอย่างยิ่งที่บัญญัติมาตรา 11 สถานการณ์ฉุกเฉิน และมาตรา 12 หลักการห้ามผลักดันกลับไปเผชิญอันตราย (Non-refoulement) ยังถูกบรรจุไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับล่าสุด มาตรา 11 ของร่างพระราชบัญญัติฯ นั้นสะท้อนพันธกรณีตามข้อ 2(2) ของ UNCAT โดยตรง หากมีการตัดมาตรานี้ออกย่อมทำให้องค์ประกอบสำคัญตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาขาดหายไป ในบทกฎหมายไทย ส่วนหลักการห้ามผลักดันกลับไปเผชิญอันตรายนั้นถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นพันธกรณีของรัฐภาคีตามข้อ 3 ของ UNCAT ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานในการป้องกันการทรมานและการกระทำที่บุคคลสูญหาย ทั้งนี้ หากมีการผ่านร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ไม่มีข้อบทที่รัดกุมและมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการห้ามผลักดันกลับ ย่อมไม่อาจถือได้ว่าประเทศไทยได้ปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

องค์กรของเรายังคงมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกับรัฐบาลไทยในการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ และยินดีอย่างยิ่งที่จะให้ข้อเสนอแนะหรือตอบคำถามใด ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของจดหมายฉบับนี้

เราจะยินดีเป็นอย่างยิ่งถ้าท่านจะให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วนในประเด็นนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลายมือชื่อ)

Kingsley Abbott

ที่ปรึกษากฎหมายอาวุโส

คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (International Commission of Jurists หรือ ICJ)

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ข้อเสนอแนะอย่างย่อต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ....
จดหมายลงวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 โดย ICJ และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล¹

ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
1	นิยามของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”		
	<u>มาตรา 3</u> “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า บุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับแต่งตั้ง อนุญาต การสนับสนุน หรือการยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย ให้ใช้อำนาจรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย	<u>มาตรา 3</u> “เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐ” หมายถึง บุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับแต่งตั้ง อนุญาต การสนับสนุน หรือการยอมรับทั้งโดยตรงหรือโดยปริยาย ให้ใช้อำนาจรัฐโดยบุคคลดังกล่าว	1. ICJ และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล (“AI”) เสนอให้แก้ไขนิยามของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐ” (public official or other person acting with official capacity) ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความหมายที่เที่ยงตรงมากขึ้นเกี่ยวกับผู้ซึ่งอาจเป็นผู้กระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัติ ฯ และสอดคล้องกับข้อ 1 ของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (United Nations Convention Against Torture

¹ สำหรับข้อเสนอแนะและตัวอย่างกฎหมายที่คล้ายคลึงกันในประเทศอื่น กรุณาดู: ICJ และ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, ข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย, 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560, ดูได้ที่: <https://www.icj.org/thailand-icj-amnesty-advise-changes-to-proposed-legislation-on-torture-and-enforced-disappearances/> or <https://goo.gl/RViXdA>

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

			and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment หรือ UNCAT) ² 2. วลี “ตามกฎหมาย” นั้นไม่มีความจำเป็นในบริบทนี้ เนื่องจากบุคคลใดที่ใช้อำนาจรัฐย่อมต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแม้ปราศจากซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว
--	--	--	---

² ข้อ 1 ของ UNCAT บัญญัติว่า

“1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ คำว่า “การทรมาน” หมายถึง การกระทำใดก็ตามโดยเจตนาที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างสาหัส ไม่ว่าจะทางกายหรือทางจิตใจต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อความมุ่งประสงค์ เช่น (for such purpose as) เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งข้อสนเทศหรือคำสารภาพจากบุคคลนั้นหรือจากบุคคลที่สาม การลงโทษบุคคลนั้น สำหรับการกระทำซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามกระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ หรือเป็นการข่มขู่ให้กลัวหรือเป็นการบังคับขู่เข็ญบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม หรือเพราะเหตุผลใดใดบนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใด เมื่อความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานนั้นกระทำโดย หรือด้วยการข่มขู่ หรือโดยความยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจของเจ้าพนักงานของรัฐ หรือของบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานที่เกิดจาก หรืออันเป็นผลปกติจาก หรืออันสืบเนื่องมาจากการลงโทษที่สงบที่สอดคล้องกฎหมาย”

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
2	นิยามของ “การทรมาน”		
	<u>มาตรา 3</u> “การทรมาน” หมายความว่า การกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ	ตัดออก	1. เพื่อประกันให้เกิดความสอดคล้องและความสม่ำเสมอ กับ UNCAT ICJ และ AI เสนอว่าร่างพระราชบัญญัติฯ ควรกำหนดให้การทรมานมีคำนิยามเดียวซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทุกประการของการทรมานตามที่กำหนดไว้ใน UNCAT ³ โดยเสนอให้ตัดนิยามของการทรมานในมาตรา 3 ปัจจุบันและให้กำหนดฐานความผิดทั้งหมดในมาตรา 5
	<u>มาตรา 5</u> ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (1) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม	<u>มาตรา 5</u> ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐกระทำด้วยประการใดโดยเจตนาให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์ เช่น (1) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม	2. บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติฯ ยังมีนัยยะว่ามีเพียงวัตถุประสงค์สี่ข้อนี้ที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบฐานกระทำการทรมาน ขณะที่ภาษาที่ใช้ใน UNCAT พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน (“คณะกรรมการฯ”) และหน่วยงานอื่น ๆ กำหนดอย่างชัดเจนว่าวัตถุประสงค์เหล่านี้เป็นเพียงการยกตัวอย่างประกอบ และไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่มีทั้งหมดที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบฐานกระทำการทรมาน

³ อ้างแล้ว

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

<p>(2) ลงโทษผู้ถูกระงับ โดยเหตุจากการกระทำซึ่งผู้หนึ่งหรือบุคคลที่สามได้กระทำ หรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ</p> <p>(3) ชมชู้หรือขู่เข็ญผู้ถูกระงับหรือบุคคลที่สาม หรือ</p> <p>(4) เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>ผู้หนึ่งกระทำความผิดฐานกระทำทรามาน</p>	<p>(2) ลงโทษผู้ถูกระงับ โดยเหตุจากการกระทำซึ่งผู้หนึ่งหรือบุคคลที่สามได้กระทำ หรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ</p> <p>(3) ชมชู้หรือขู่เข็ญผู้ถูกระงับหรือบุคคลที่สาม หรือ <u>เพราะเหตุผลใด ๆ บนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใด</u> ผู้หนึ่งกระทำความผิดฐานกระทำทรามาน</p> <p><u>แต่ทั้งนี้ ไม่ถือว่าบุคคลนั้นทำการทรามาน หากการกระทำนั้นเกิดจาก หรืออันเป็นผลปกติจาก หรืออันสืบเนื่องมาจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติในพันธกรณีและมาตรฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง และข้อกำหนดขั้นต่ำในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (ข้อกำหนดเนลสัน แมนเดลา)</u></p>	<p>3. ICJ และ AI มีข้อเสนอแนะให้มีการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับ “การลงโทษที่ชอบด้วยกฎหมาย” โดยให้รวมถึงการลงโทษซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ</p> <p>4. บทนิยามของผู้กระทำความผิดควรจะขยายให้ครอบคลุมมากขึ้นตามข้อเสนอแนะข้างต้น</p> <p>5. แม้จะมีบทบัญญัติมาตรา 59 ของประมวลกฎหมายอาญา แต่องค์กรทั้งสองเสนอให้มีการเพิ่มวลีว่า “โดยเจตนา” เพื่อสะท้อนถึงองค์ประกอบทางด้านจิตใจที่สำคัญอย่างยิ่งหรือเจตนาร้าย (Mens Rea) อันทำให้ ‘การทรามาน’ เป็นความผิดอาญา</p>
--	--	--

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
3	นิยามของ “การกระทำให้บุคคลสูญหาย”		
	<p><u>มาตรา 3</u></p> <p>“การกระทำให้บุคคลสูญหาย” หมายความว่า การจับ ชัง ลักพา หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย โดยผู้กระทำปฏิเสธว่ามีได้กระทำการดังกล่าว หรือไม่ให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไร หรืออยู่ที่ใด</p>	ตัดออก	1. ICJ และ AI เสนอแนะให้ตัดคำนิยามของการกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา 3 ของร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อประกันว่าจะมีคำนิยามเพียงหนึ่งเดียว ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance หรือ ICCPED)
	<p><u>มาตรา 6</u></p> <p>ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐจับ ชัง ลักพา หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิเสธว่ามีได้กระทำการดังกล่าว หรือไม่ให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไร หรืออยู่ที่ใด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย</p>	<p><u>มาตรา 6</u></p> <p><u>การกระทำให้บุคคลสูญหายเกิดขึ้นเมื่อ</u> เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นที่ใช้อำนาจรัฐ จับ ชัง ลักพา หรือกระทำด้วยประการใด ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย <u>จากนั้นมีการปฏิเสธว่ามีได้กระทำการดังกล่าว หรือไม่ให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไร หรืออยู่ที่ใด</u></p> <p><u>บุคคลใดร่วมกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้</u></p> <p><u>(ก) จับ ชัง ลักพา หรือกระทำด้วยประการใด ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพ หรือ</u></p>	2. ICJ และ AI ยังขอเสนอแนะให้แก้ไขเนื้อหาของมาตรา 6 เพื่อประกันว่าจะสามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย ทั้งผู้ทำการกระทำการให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้ที่ปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือทั้งคู่ อันที่จริงแล้ว ICCPED ได้กำหนดว่าบุคคลอาจต้องรับผิดชอบกระทำให้บุคคลสูญหาย โดยการมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการลิดรอนเสรีภาพโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการปกปิดที่อยู่ของบุคคลนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง และถ้ามี

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

		<p>(ข) ปฏิเสธว่ามีได้มีการกระทำนั้น หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น</p> <p>เมื่อกระทำการตามมาตรานี้ ผู้ที่กระทำ ความผิดฐานกระทำ ให้บุคคลสูญหาย</p>	<p>การผ่านร่างพระราชบัญญัติฯ นี้โดยไม่มีการแก้ไขมาตรา 6 จะทำให้การบังคับใช้ในหลายกรณีไม่มีประสิทธิภาพและไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมายของ ICPPED เนื่องจากต้องมีการพิสูจน์ว่าผู้กระทำความผิดแต่ละคน ได้กระทำการครอบครองประกอบความผิดทั้งสองข้อ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วมักเป็นการกระทำโดยบุคคลต่างกัน⁴</p> <p>3. บทนิยามของผู้กระทำความผิดควรจะขยายให้ครอบคลุมมากขึ้นตามข้อเสนอแนะข้างต้น</p>
--	--	---	---

⁴ ข้อ 2 ของ ICPPED บัญญัติว่า

“เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ คำว่า “การหายสาบสูญโดยถูกบังคับ” หมายถึง การจับกุม กักขัง ลักพาตัว หรือการกระทำในรูปแบบใดๆ ก็ตาม ที่เป็นการลิดรอนเสรีภาพโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งดำเนินการโดยได้รับการอนุญาต การสนับสนุนหรือการยอมรับโดยปริยายของรัฐ ตามมาด้วยการปฏิเสธที่จะยอมรับว่าได้มีการลิดรอนเสรีภาพ หรือการปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลที่หายสาบสูญ ซึ่งส่งผลให้บุคคลดังกล่าวตกอยู่ภายนอกการคุ้มครองของกฎหมาย”

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
4	หลักประกันที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฯ		
	<p><u>มาตรา 21</u></p> <p>ในการควบคุมผู้ถูกจำกัดเสรีภาพตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมบุคคลผู้ถูกจำกัดเสรีภาพต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้....</p>	<p><u>มาตรา 21</u></p> <p>เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมบุคคลผู้ถูกจำกัดเสรีภาพต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพทันทีเมื่อได้รับตัวบุคคลนั้นเข้ามายังสถานที่ควบคุมตัว โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้....</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. บทบัญญัติที่เสนอแนะให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่นั้นใช้ถ้อยคำที่คัดมาจากข้อ 22 ของ ICPPED⁵ 2. ICJ และ AI เสนอว่าบทบัญญัติในมาตรา 21 ของร่างพระราชบัญญัติฯ ยังมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติข้อ 22 ของ ICPPED ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องกำหนดบทลงโทษในกรณีที่ไม่มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการลิดรอนเสรีภาพของบุคคล หรือมีการบันทึกข้อมูลที่ไม่เที่ยงตรง หรือมีความล่าช้าในการบันทึกข้อมูลนั้น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจัดให้มีการเยียวยาสำหรับบุคคลที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ หรือการ

⁵ ข้อ 22 ของ ICPPED บัญญัติว่า

“...แต่ละรัฐภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นในการป้องกันและกำหนดการลงโทษสำหรับการกระทำต่อไปนี้

(ก) การทำให้การเยียวยาล่าช้าหรือการขัดขวางการเยียวยาตามที่ระบุไว้ในข้อ 17 วรรค 2 ย่อหน้า (จ) และข้อ 20 วรรค 2

(ข) การไม่บันทึกข้อมูลการลิดรอนเสรีภาพของบุคคลใดๆ หรือการบันทึกข้อมูลที่เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบเรื่องการลงโทษเป็ยนรู้หรือควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง

(ค) การปฏิเสธที่จะจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการลิดรอนเสรีภาพของบุคคล หรือการจัดเตรียมข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง แม้ว่าจะปฏิบัติตามขั้นตอนตามกฎหมายในการจัดเตรียมข้อมูลอย่างครบถ้วนแล้วก็ตาม”

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

	<p>ยังไม่มีเนื้อหาเรื่องนี้</p>	<p>มาตรา [...] (เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่)</p> <p><u>บุคคลผู้ใด</u></p> <p>(1) <u>การทำให้การเยียวยาล่าช้าหรือการขัดขวางการเยียวยาแก่บุคคลที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ</u></p> <p>(2) <u>การไม่บันทึกข้อมูลการลิดรอนเสรีภาพของบุคคลใดๆ หรือการบันทึกข้อมูลที่เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบเรื่องการลงทะเบียนรู้หรือควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง</u></p> <p>(3) <u>การปฏิเสธที่จะจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการลิดรอนเสรีภาพของบุคคล หรือการจัดเตรียมข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการลิดรอนเสรีภาพของบุคคล</u></p> <p><u>ต้องระวางโทษ</u> (บทลงโทษที่ได้สัดส่วนกับลักษณะและความรุนแรงของการกระทำความผิด)</p>	<p>ปฏิเสธไม่ให้ข้อมูล หรือการให้ข้อมูลที่ไม่เที่ยงตรงเกี่ยวกับการลิดรอนเสรีภาพของบุคคล</p> <p>3. นอกจากนี้ ICJ และ AI ยังเสนอแนะว่าการบันทึกจะต้องกระทำ “ทันทีเมื่อได้รับตัวบุคคลนั้นเข้ามายังสถานที่ควบคุมตัว”</p>
--	---------------------------------	---	---

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
5	รูปแบบของความรับผิดชอบ		
	<p><u>มาตรา 31</u></p> <p>ผู้ใดสมคบเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษหนึ่งในสามของความผิดนั้น</p> <p>ผู้ใดมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น</p>	<p><u>มาตรา 31</u></p> <p>บุคคลผู้ใด</p> <p>(i) <u>พยายาม (attempt) กระทำการ</u></p> <p>(ii) <u>มีส่วนร่วม (participation) ในการกระทำ</u></p> <p>(iii) <u>มีส่วนเกี่ยวข้อง (complicity) ในการกระทำ</u></p> <p>ความผิดตามมาตรา 28 มาตรา 29 หรือมาตรา 30 ต้องระวางโทษ (บทลงโทษที่ได้สัดส่วนกับลักษณะและความรุนแรงของการกระทำความผิด)</p> <p>บุคคลผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำ การสั่งการ การชักชวน หรือการสนับสนุนให้มีการกระทำ</p> <p>ความผิดตามมาตรา 28 มาตรา 29 หรือมาตรา 30 ต้องระวางโทษเช่นตัวการ ตามอัตราโทษที่ระบุไว้สำหรับความผิดนั้น</p> <p><u>มาตรา [...] (เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่)</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> แม้จะพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติในหมวด 4-6 ภาค 1 ของประมวลกฎหมายอาญา ICJ และ AI ยังคงมองว่ามาตรา 31 ของร่างพระราชบัญญัติฯยังไม่ครอบคลุมบางรูปแบบของความรับผิดชอบ หรือผู้ที่กระทำความผิดบางประเภทซึ่งควรต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่เป็นการทรمانและการกระทำที่บุคคลสูญหายตามข้อ 4 UNCAT และข้อ 6 ICPPED ข้อ 4 ของ UNCAT กำหนดให้รัฐต้องกำหนดบทลงโทษในกรณี “การพยายามกระทำการทรمانและสำหรับการกระทำโดยบุคคลใดที่เป็นการสมรู้ร่วมคิด หรือการมีส่วนร่วมในการทรمانด้วย” ในขณะที่มาตรา 6 ของICPPED กำหนดให้รัฐต้องกำหนดบทลงโทษต่อบุคคลที่ “กระทำ สั่งการ ชักจูงหรือโน้มน้าวให้กระทำการ พยายามที่จะกระทำการดังกล่าว เป็นผู้สมรู้ร่วมคิดหรือมีส่วนร่วมในการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ” ICJ และ AI ยังเห็นว่ารูปแบบของความรับผิดชอบและรูปแบบผู้ที่กระทำความผิดทั้งหลายซึ่งควรต้องรับผิดชอบ

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

		<p><u>บุคคลผู้ใด</u></p> <p>(i) <u>พยายามกระทำการ</u></p> <p>(ii) <u>มีส่วนร่วมในการกระทำ</u></p> <p>(iii) <u>มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำ</u></p> <p>ความผิดเกี่ยวกับการประตบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีตามมาตรา ____ ต้องระวางโทษ (บทลงโทษที่ได้สัดส่วนกับลักษณะและความรุนแรงของการกระทำ <u>ความผิด</u>)</p>	<p>ต่อการกระทำที่เป็นการประตบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีควรจะถูกกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย</p>
ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
6	ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา		
	<p><u>มาตรา 32</u></p> <p>ผู้บังคับบัญชาผู้ใดทราบว่ามีผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาโดยตรงของตน จะกระทำหรือได้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ และไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิดหรือไม่ดำเนินการหรือส่งเรื่องให้ดำเนินการ</p>	<p><u>มาตรา 32</u></p> <p>ผู้บังคับบัญชาผู้ใดทราบ <u>หรือจงใจเพิกเฉยต่อข้อมูล</u> ที่ระบุอย่างชัดเจนว่ามีผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและการควบคุมของตนอย่างแท้จริง (effective authority and control) กำลังจะกระทำหรือได้กระทำความผิดตามมาตรา 28 มาตรา 29 หรือมาตรา 30</p>	<p>1. บทบัญญัติที่เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่นั้นใช้ถ้อยคำที่คัดมาจากข้อ 6 ของ ICPPED ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องกำหนดบทลงโทษในกรณีที่ผู้บังคับบัญชา “ทราบหรือเจตนาละเลยข้อมูลซึ่งระบุอย่างชัดเจนว่าผู้ใต้บังคับบัญชาภายใต้อำนาจและการควบคุมที่มีผลของตน (effective authority and control) ได้</p>

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

	<p>สอบสวนและดำเนินคดีตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น</p>	<p><u>และ ในระหว่างนั้น</u></p> <p><u>มีความรับผิดชอบและสามารถควบคุมการกระทำใดๆซึ่งเกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา 28 มาตรา 29 หรือมาตรา 30 ได้อย่างแท้จริง</u></p> <p>แต่</p> <p>ไม่ดำเนินการ ที่จำเป็นและเหมาะสมตามอำนาจของตน เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิดหรือไม่ดำเนินการ หรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น</p>	<p>กระทำหรือจะกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลหายสาบสูญโดยถูกบังคับ”⁶</p> <p>2. แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับย่อหน้า 26 ในความคิดเห็นทั่วไปที่ 2 ของคณะกรรมการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ ซึ่งระบุว่า “ผู้ที่ใช้อำนาจบังคับบัญชา (...) ไม่อาจหลีกเลี่ยงภาระความรับผิดชอบหรือหลบเลี่ยงความรับผิดทางอาญาต่อการทรมานหรือการประตบัติที่โหดร้าย อันเกิดจากการกระทำของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ ถ้าผู้บังคับบัญชาทราบหรือควรทราบว่า การกระทำอันเป็นการต้องห้ามเกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น และไม่ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นเพื่อป้องกันการกระทำความผิด”</p>
--	--	--	---

⁶ข้อ 6 ของ ICCPED บัญญัติให้ “1. รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่ออย่างน้อยที่สุดให้บุคคลต่อไปนี้มีคามผิดทางอาญา (...) (ข) ผู้บังคับบัญชาซึ่ง

(i) ทราบหรือเจตนาละเลยข้อมูลซึ่งระบุอย่างชัดเจนว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาภายใต้อำนาจและการควบคุมที่มีผลของตน ได้กระทำหรือจะกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลหายสาบสูญโดยถูกบังคับ

(ii) มีอำนาจความรับผิดชอบและการควบคุมอย่างมีผลเหนือกิจกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับความผิดฐานกระทำให้บุคคลหายสาบสูญโดยถูกบังคับ

(iii) ไม่ได้ดำเนินการต่างๆ ทั้งหมดที่จำเป็นและเหมาะสมภายใต้อำนาจของตนเพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำให้บุคคลหายสาบสูญโดยถูกบังคับหรือเสนอเรื่องต่อเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเพื่อดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดี

(...) 2. คำสั่งหรือการสั่งการจากผู้มีอำนาจสาธารณะ พลเรือนหรือทางทหารหรืออื่นๆ ไม่สามารถยกขึ้นเป็นข้ออ้างที่มีเหตุผลสำหรับความผิดฐานกระทำให้บุคคลหายสาบสูญโดยถูกบังคับได้”

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

		ทั้งนี้ ไม่อาจอ้างคำสั่งหรือข้อสั่งการจากเจ้าหน้าที่รัฐพลเรือน ทหาร หรือบุคคลอื่นใด เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับความผิดตามมาตรา 28 มาตรา 29 หรือมาตรา 30 ได้	3. ICJ และ AI ยังเสนอแนะให้มีการนำบทบัญญัติจากข้อ 6(2) ของ ICPPED ซึ่งสอดคล้องกับข้อ 2(3) ของ UNCAT มาบรรจุในมาตรานี้ ซึ่งส่งผลให้คำสั่งหรือการสั่งการจากผู้มีอำนาจสาธารณะ หรืออื่นๆ ไม่สามารถยกขึ้นเป็นข้ออ้างที่มีเหตุผลสำหรับประกอบความผิดได้
ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
7	การบัญญัติให้การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี เป็นความผิดอาญา		
	ยังไม่มีเนื้อหาเรื่องนี้	มาตรา [...] (เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่) การกระทำใดๆ ที่เป็นการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีซึ่งไม่ถึงขั้นเป็นการทรมานตามนิยามในมาตรา 3 เมื่อการกระทำเช่นว่านี้ได้กระทำโดย หรือด้วยการยุยง หรือความยินยอม หรือความรู้เห็นเป็นใจของเจ้าหน้าที่	1. บทบัญญัติที่เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่นั้นใช้ถ้อยคำที่คัดมาจากข้อ 16 ของ UNCAT ⁷ 2. ICJ และ AI มีข้อเสนอแนะว่าควรกำหนดให้การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี เป็นความผิดทางอาญาอย่างชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อประกันว่าการร้องเรียน การสอบสวน และการดำเนินคดีตาม

⁷ ข้อ 16 ของ UNCAT บัญญัติว่า

“1. ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐรับที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือ การประติบัติ หรือการลงโทษที่ย่ำยีศักดิ์ศรีที่ไม่ถึงกับเป็นการทรมานตามที่นิยามไว้ในข้อ 1 เกิดขึ้นในอาณาเขตภายใต้เขตอำนาจรัฐของตน เมื่อการกระทำเช่นว่านี้ได้กระทำโดย หรือด้วยการยุยง หรือความยินยอม หรือความรู้เห็นเป็นใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พันธกรณีทั้งปวงในข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 และข้อ 13 ให้นำมาใช้บังคับ โดยการใช้แทนที่การกล่าวถึงการทรมาน หรือการกล่าวถึงการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี”

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

		<p>ของรัฐ หรือบุคคลอื่นที่ใช้อำนาจรัฐ ให้ถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ระบุในมาตรา 24, 25, 26 และ 27</p> <p>[ให้กำหนดบทลงโทษตามความเหมาะสมในหมวด 5 ของร่างพระราชบัญญัติฯ]</p> <p>หรือ</p> <p>ให้อ้างถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามฐานความผิดที่มีอยู่ในประมวลกฎหมายอาญาของไทย (อาทิเช่น มาตรา 295, 296, 297 (1), 297(2), 297(3), 297 (4), 297(6) และ 297(7)) กรณีที่เป็นความผิดที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐ และเป็นการกระทำที่ยังไม่ถือว่าเป็นการทรมาน</p>	<p>พระราชบัญญัติฯ จะไม่จำกัดเฉพาะการกระทำที่ตรงตามนิยามการทรมานในร่างพระราชบัญญัติฯ เท่านั้น</p> <p>3. แม้ว่า UNCAT จะไม่ได้ให้คำนิยามการประตบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีเพื่อการนำไปใช้ในกฎหมายภายในประเทศ แต่ข้อ 16 ก็กำหนดให้รัฐภาคีมีพันธกรณีในการป้องกันการประตบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และหน่วยงานระหว่างประเทศก็ระบุชัดเจนด้วยว่าโดยทั่วไปแล้ว ข้อบัญญัตินี้ครอบคลุมไปถึงการกำหนดให้การกระทำใด ๆ ที่เข้าข่ายการประตบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยชน หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีเป็นความผิดทางอาญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการประตบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี เป็นข้อห้ามเด็ดขาดเช่นเดียวกับการทรมาน⁸ โดยถือเป็นข้อห้ามที่ไม่อาจละเว้นได้⁹ตามกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง</p>
--	--	---	---

⁸ ข้อ 7 ICCPR

⁹ ข้อ 4 ICCPR

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

			เมือง (International Covenant on Civil and Political Rights หรือ ICCPR) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี
ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
8	การไม่รับฟังคำให้การหรือข้อมูลใดที่ได้มาจากการกระทำการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย เป็นพยานหลักฐาน		
	ยังไม่มีเนื้อหาเรื่องนี้	มาตรา [...] (เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่) คำให้การใด ๆ ที่พิสูจน์ได้ว่าได้ให้โดยเป็นผลจากการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย จะขึ้นอ้างเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีได้ เว้นแต่จะใช้เป็นหลักฐานผูกมัดบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการทรมาน การประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้	1. บทบัญญัติที่เสนอแนะให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่นั้นใช้ถ้อยคำที่คัดมาจากข้อ 15 ¹⁰ ของ UNCAT 2. เป็นที่สังเกตว่า แม้ว่าข้อ 15 ของ UNCAT จะอ้างถึงเฉพาะการไม่รับฟังคำให้การที่ได้มาจากการทรมาน แต่ทางคณะกรรมการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติก็ได้ชี้แจงว่าข้อ 15 ควรบังคับใช้ทั้งกรณีที่เป็นการทรมาน และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ¹¹

¹⁰ ข้อ 15 ของ UNCAT บัญญัติว่า “ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐประกันว่า จะยกคำให้การใดที่พิสูจน์ได้ว่าได้ให้โดยเป็นผลจากการทรมานขึ้นอ้างเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีได้ เว้นแต่จะใช้เป็นหลักฐานผูกมัดบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการทรมาน ในฐานะเป็นหลักฐานว่าคำให้การได้มาโดยวิธีนั้น”

¹¹ ดูเพิ่มเติม: คณะกรรมการฯ, ความเห็นทั่วไปที่ No 2, op. cit 1, §3, 6

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

		บุคคลสูญหาย ในฐานะเป็นหลักฐานว่าคำให้การ ได้มาโดยวิธีนั้น	3. ICJ และ AI ทราบว่า มาตรา 226 แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยห้ามมิให้รับ ฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยวิธีการที่มีชอด้วย กฎหมาย โดยมีข้อยกเว้นอยู่ในมาตรา 226/1 และ 226/2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมอบอำนาจให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการ พิจารณาเพื่อรับฟังหลักฐานนั้นได้ ICJ และ AI เชื่อว่า ควรกำหนดข้อห้ามเด็ดขาดต่อการรับฟังคำให้การเป็น พยานหลักฐานในร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ ศาลสามารถใช้ดุลพินิจตามมาตรา 226/1 และ 226/2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในคดีที่เป็นการทรมาน หรือการประตบัติหรือการ ลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย
ลำดับ	มาตราในร่างพระราชบัญญัติ ฯ	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น
9	หลักประกันเพิ่มเติม		
	ยังไม่มีเนื้อหาเรื่องนี้	<u>หลักประกัน: ทั่วไป</u> มาตรา [...] (เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่) ผู้ถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิพบผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ ในโอกาสแรก และไม่เกิน 24 ชั่วโมงนับแต่ถูกจับกุม	1. ICJ และ AI ขอเสนอให้เพิ่มบทบัญญัติในร่าง พระราชบัญญัติฯ เพื่อประกันว่าหลักประกันที่ป้องกัน การทรมาน การประตบัติหรือการลงโทษอื่นที่ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการ

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

		<p>โดยไม่มีข้อยกเว้น เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7/1(1) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>ญาติของผู้ถูกควบคุมหรือซึ่งต้องได้รับแจ้งถึงการจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรกและไม่เกิน 18 ชั่วโมงนับแต่ถูกจับกุม ในทุกกรณี เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7/1(1) และมาตรา 83 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>ห้ามมิให้ควบคุมตัวในสถานที่ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้สืบสวนหรือผู้สอบสวนในกรณีนั้นเกินกว่าระยะเวลาที่ระบุไว้ในกฎหมายเพื่อการดำเนินการขอหมายขออนุญาตฝากขังก่อนการพิจารณาคดี โดยต้องไม่เกิน 48 ชั่วโมงนับตั้งแต่ถูกจับกุม ไม่ว่าในกรณีใดๆก็ตาม เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p><u>หลักประกัน : ในระหว่างการสอบปากคำ</u></p> <p><u>มาตรา [...] (เสนอให้เพิ่มเป็นมาตราใหม่)</u></p>	<p>กระทำให้บุคคลสูญหาย จะถูกบังคับใช้ทันทีหลังการจับกุมหรือควบคุมตัว</p> <p>2. ปัจจุบันในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้มีการกำหนดหลักประกันในการป้องกันการทรมาน การประตักตีหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ไว้หลายประการ เช่นในมาตรา 7/1, 83 และ 134/3 และยังมีหลักประกันอื่นๆที่กำลังถูกพิจารณาโดยรัฐบาลในรูปของข้อเสนอให้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น การบันทึกวิดีโอหรือบันทึกเสียงระหว่างการสอบปากคำ การจับกุม และการค้น อย่างไรก็ตาม ICJ และ AI เห็นว่าหลักประกันเหล่านี้ควรถูกอ้างอิงในร่างพระราชบัญญัติฯ เพราะเป็นการ “แปล” ความเห็นของกลไกที่ทำการติดตามการปฏิบัติตามพันธกรณีในสนธิสัญญามาใช้ทางปฏิบัติและให้แนวทางที่เป็นรูปธรรมและชัดเจนในการปฏิบัติกับบุคคลที่ถูกจับกุม ควบคุมตัว หรือถูกซักถามข้อมูล แม้ว่าหลักประกันดังกล่าวจะถูกระบุไว้ในกฎหมายไทยแล้ว การประกันถึงหลักประกันดังกล่าวในร่างพระราชบัญญัติฯ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อจะสร้างกฎหมายที่ครอบคลุม</p>
--	--	---	---

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

		<p>ทนายความของบุคคลที่ถูกสอบปากคำควรเข้าร่วมการสอบปากคำทุกครั้ง โดยให้นำมาตรา 134/3 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาบังคับใช้โดยอนุโลมก่อนเริ่มการสอบปากคำทุกครั้ง ให้มีการระบุตัวตนของผู้ที่เข้าร่วมการสอบปากคำทุกคน ให้มีการบันทึกวิดีโอหรือบันทึกเสียงการสอบปากคำทุกครั้ง และให้มีการบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของทุกคนที่เข้าร่วมการสอบปากคำ ข้อความหรือหลักฐานใด ๆ อันได้มาจากการสอบปากคำที่ทนายความไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่มีการบันทึก ให้ถือว่าไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้</p>	<p>หลักประกันป้องกันการทรมาน การประตบัติอื่นที่โหดร้าย หรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย ทั้งหมดทั้งปวง</p>
--	--	---	--